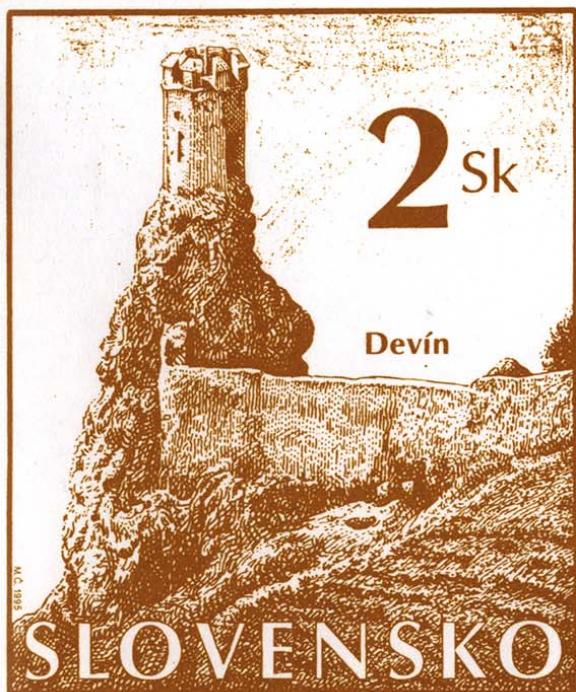

MESAČNÍK O FILATELII·NUMIZMATIKE·FILOKARTII·TELEFÓNNYCH KARTÁCH

MINISTERSTVO DOPRAVY, SPOJOV A VEREJNÝCH PRÁC SLOVENSKEJ REPUBLIKY VYDALO 29.3.1995 POŠTOVÝ LÍSTOK S NATLAČENOU ZNAĽKOU ZOBRAZUJÚCĄ HRAD DEVÍN. AUTOROM VÝTVARNÉHO NÁVRHU ZNAĽKY JE AKADEMIICKÝ MALIAR MARTIN ČINOVSKÝ.

6. MEDZINÁRODNÁ FILATELISTICKÁ AUKCIA FIRMY ALBUM

Termín aukcie - 6. máj 1995
- sa blíži. Ukážky položiek,
ktoré budú dražené v jedálne
HYDRONIKY v Bratislave, pri-
nášame aj v dnešnom čísle na
3. a 4. strane obálky.

4

ZBERATEĽ'95

Z OBSAHU:

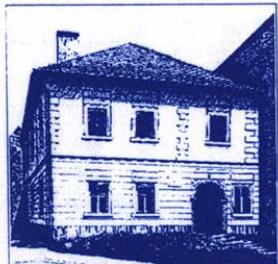
PREDOHRA
HOLOKAUSTU

EMISNÝ PLÁN MINCÍ
NA ROK 1996

NECHÁME ZAHYNÚŤ
HORCOKVET,
PONIKLEC...?

POZOR NA
KYANOVODÍK

KOLKY NA BALÍKOVÝCH
SPRIEVODKÁCH

Slovenská pošta vydala pri príležitosti 100. výročia založenia Spolku Album poštový lístok s prílačou. Prílač na poštovom lístku "Devín" navrhol akademický maliar Martin Činovský a zobrazuje Križkov dom v Kremnici, kde 30. marca 1895 spolok bol založený. Obrazovú časť príležitosnej poštovej pečiatky tvorí roztvorený album podľa autentickej kresby z titulnej strany Ročnej správy spolku Album z roku 1901 a odtlačok spolkovej pečiatky. Motívy dopĺňajú písmeno "C" z erbu mesta Kremnica. Pečiatku zabezpečil Philasevis. Pamätný list, ktorý vydal Philaservis k 100. výročiu založenia Spolku ALbum, cituje druhé stanovy spolku z roku 1898 a reprodukuje typický symbol spolku - tri lastovičky i faksimile odtlačku pečiatky "A" zo zachovalých archívnych dokumentov.

ZBERATEĽ '95

100. VÝROČIE ZALOŽENIA SPOLKU ALBUM

KREMNICA 30.3.1995

100. VÝROČIE ZALOŽENIA SPOLKU ALBUM

100. VÝROČIE ZALOŽENIA SPOLKU ALBUM

KREMNICA 30.3.1995

ZBERATEĽ '95

Ročník I. Číslo 4. Cena 20 Sk

TRADIČNE A NETRADIČNE

V roku 1993 sa živo diskutovalo na tému, ktorý deň zvoliť za Deň slovenskej poštovej známky a filatelie. Diskusie urobilo koniec - domievame sa, že trochu prískoro - rozhodnutie Predsedníctva ZSF, ktoré väčšinou hlasov sa priklonilo ku dňu 18. decembra, teda dňu kedy v roku 1918 bola vydaná prvá poštová známka na ktorej sa objavil názov našej krajiny - SLOVENSKO. Tento dátum má svojich zástancov (viď diskusia na stránkach filatelistickej tlače), ale neprijal sa jednoznačne súhlasne.

Na našom území od čias Rakúsko-Uhorskej monarchie až po súčasnú Slovenskú republiku boli v obehu poštové známky s mnohými označeniami štátu. Možnosti na zvolenie našho Dňa je viac než dosť - záleží len na zvolenom zornom pohľade a argumentácii. Ak napr. budeme vychádzať z toho, že súčasná Slovenská republika je svojim vznikom a podstatou nová a autentická, potom volba by mala padnúť na 1. január 1993 - deň vydania prvej známky novej SR.

V takom prípade však už by nemali závažiť také argumenty, že 18. december sa už stal tradičiou alebo, že nás Deň by bol v nevhodnom čase novoročných sviatkov... Vraciame sa k tejto problematike, lebo 18. december stojí na veľmi labilnom základe. Niežeby to, čo bolo za tento Deň vyšlo, neobstalo - naopak, možno to aj dvakrát podčiarknúť. Nemožno však nevidieť, že v tomto prípade vždy išlo o SLOVENSKO v spojitosti s ČESKOM.

Teda zvoliť si tento dátum za východisko pre Deň slovenskej poštovej známky nie je práve najčastejšie.

Totíž, 18. decembra 1918 sa netreba vzdávať, tobôž už na tento deň zabúdať. Problematika vydávania i zberania československých poštových známok od roku 1918 až po rok 1992, starostlivosť o toto kultúrne dedičstvo, by mala patrili nielen ku cti ale i k povinnostiam súčasného vydavateľa poštových známok i filatelistov. Ale vždy len v súvislosti, že ide o česko-slovenskú vec v tom pravom slova zmysle.

Zaujímavé je pozrieť sa do českej republiky, ako si tam poradili s rovnakým problémom. Aspoň podľa vydania poštovej známky, zhodstili sa úlohy veľmi šikovne a diplomaticky. Za základ bol zvolený dátum 20. január 1993, teda deň vydania prvej známky ČR. Tohtoročná, prvá známka vydaná ku tejto príležitosti však nie je deklarovaná ako vydanie ku dňu českej poštovej známky, ale známka - a zrejme aj celý emisný rad - dostala názov TRADICE ČESKÉ ZNÁMKOVÉ TVORBЫ.

Návrh na známku A. Muchu "Sokol v lete" je námetom na prvej známke emisie TRADÍCIA ČESKEJ ZNÁMKOVEJ TVORBЫ

Nemyslíme si, že treba kopírovať, ale inšpirovať by nás príklad susedov mohol. Napríklad aj k takému dňu, akým je 30. marec 1895 - založenie Spolku Album v Kremnici. Ako? Napríklad voľbou tohto dňa ako DŇA ZBIERANIA SLOVENSKÝCH POŠTOVÝCH ZNÁMKOV. Predsa len ide o najstarší organizovaný prejav zberania poštových známok u nás - a nie len zberania, ale i o prvú filatelistickú publikáciu a svojim spôsobom aj obchodnú, komerčnú činnosť. Týmto spôsobom by sa nielen preklenuli citlivé politické a spoločenské otázky historických dátumov, ale zvolil by sa deň, ktorý vydavateľovi slovenských poštových známok aj filatelistom by bol blízky.

Redakcia

POŠTOVÉ ZNÁMKY

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

LUDOVÍT ŠTÚR

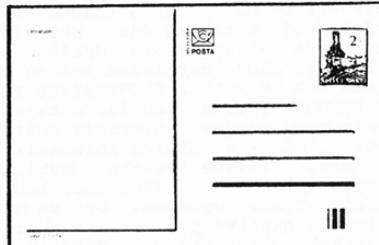
Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác Slovenskej republiky vydá 20. apríla 1995 príležitostnú poštovú známku v hárčkovej úprave s portrétom Ludovítom Štúrom. Známka bude mať nominálnu hodnotu 16 Sk.

Známku navrhol akademický maliar Jozef Baláz a rytecé práce vyhotobil akademický maliar Martin Činovský. -vkn-

POŠTOVÝ LÍSTOK SO ZNÁMKOU DEVÍN

Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác SR vydalo 29.3.1995 poštový lístok s natlačenou známkou zobrazujúca hrad Devín s nominálnou hodnotou 2 Sk.

Známka je vytláčená dvojfarebne - kresba hradu je hnedočierna, pozadie staroružová. Linky, texty adresnej strany a logo Slovenskej pošty je hnedočier-

ne. Autorom výtvarného návrhu je akademický maliar Martin Činovský.

Časť nákladu, ktorú vytlačila tlačiareň Kasico, a.s. Bratislava, má v prej vodorovnej linke adresnej časti použité mikropísmo - text SLOVENSKÁ POŠTA. Časť nákladu, ktorú vytlačila tlačiareň Prompt, a.s. Bratislava, má mikropísmový text SLOVENSKÁ POŠTA v druhej vodorovnej linke adresnej časti. (vkn)

NASLEDUJÚCE EMISIE

Podľa emisného plánu MDSVP SR v najbližšom období budú vydané nasledujúce emisie poštových známok:

* 20. apríla 1995 - Béla Bartók (3), Ján Bahyl (6).

* 5. mája 1995 - EURÓPA / Mier a sloboda (8).

* 5. mája 1995 - 50. výročie oslobodenia koncentračných táborov (12).

* 18. mája 1995 - Výročie Skautingu (5). (vkn)

ČESKÁ REPUBLIKA

Popredné osobnosti Osloboodeného divadla

Ministerstvo hospodárstva Českej republiky vydalo dňa 15. marca 1995 sériu troch známkov "Popredné osobnosti Osloboodeného divadla". Grafické riešenie emisie vypracovala Clara Istlerová s použitím karikatúr Adolfa Hoffmeistra. Rytiny emisie vyhotobil Václav Fajt.

Emisia bola vydaná pri príležitosti 90. výročia narodenia hercov a dramatikov Jiřího Voskovca (1905-1981) a Jana Wericha (1905-1980), ako aj k budúcorič-

nemu jubileu hudobného skladateľa a klavíristu Jaroslava Ježka (1906-1942). J. Voskovec, J. Werich a J. Ježek boli najslávnejšie osobnosti Osloboodeného divadla, ktoré bolo založené pred 70 rokmi.

Všetky tri známky majú nominálnu hodnotu 3 Kč a vytlačila ich PTC Praha a.s. rotačnou oceľotlačou komb. híbkotlačou v súťažových hárkoch po 100 kusoch.

Do predaja sa však dostávajú iba 90-kusové hárky po odtrhnutí pravej 10-páskej, teda PL obsahuje 30 sérií v súťažiach.

Avizovaný hárček bude vydaný až v jensenných mesiacoch. -vkn-

Výplatné 40h, 60h, a 3,60 Kč

Ministerstvo hospodárstva ČR 22. marca 1995 vydalo tri nové výplatné známky nominálnych hodnôt 40h, 60h a 3,60 Kč. Námetom prvých dvoch známkov sú vidiecke motívy, tretia známka je s portrétom prezidenta Václava Havla.

Známky 40 a 60h navrhol A. Fuchs, rytiny vyhotovil B. Šneider. Rytinu známky 3,60 Kč vyhotovil M. Ondráček.

-vkn-

PL Vidiecky motív - 3 Kč

Ministerstvo hospodárstva ČR dňa 22.3.1995 vydalo poštový lístok s natlačenou známkou 3 Kč s námetom: Vidiecky motív. Lístok s novou nominálnou hodnotou bol vydaný v súvislosti so zvýšeným poštovným vo vnútroštátnom styku (opis celiny so známkou 2 Kč pozri v Zberateľovi 1/95, str.2-3).

Lístok bol vydaný v dvoch variantoch: S linkami pre adresu odosielateľa pre

bežnú korešpondenciu a bez týchto liniek (v mierne tmavšej farbe) pre vyhotovenie prítlačí k rôznym príležitostiam.

(fc)

NASLEDUJÚCE EMISIE

Podľa emisného plánu MH ČR vydá v mesiaci máj nasledujúce emisie:

* 3. mája 1995 - EURÓPA / Mier a sloboda.

* 3. mája 1995 - KRÁSY NAŠEJ VLASTI / Skalné útvary.

Ďalšie výplatné známky budú vydané s nominálnymi hodnotami 2,40 - 9,60 - 14 Kč. Námetom na známkach budú historické slohy - gotický, renesančný a baroko.

(vkn, fc)

NOVÉ PEČIATKY

Reprodukujeme odtlačky príležitostných poštových pečiatok z posledného obdobia:

Do dátumu redakčnej uzávierky sme získali informácie o nasledovných nových príležitostných poštových pečiatkach:

1.4.1995 • Ružamberok 1: VÝSTAVA EKOLOGICKEJ FOTOGRAFIE

9.4.1995 • Nitra 1: ME JUNIOROV V BEDMINTONE

12.4.1995 • Bratislava 1: MS V ĽADOVOM HOKEJI / SKUPINA B

18.- 19.4.1995 • Prešov 1: 5. SNEM ZDRUŽENIA MIEST A OBČÍ SLOVENSKA

20.4.1995 • Komárno 1: BÉLA BARTÓK 1881 - 1945

21.4.1995 • Svätý Jur: 4. SVÄTOJURSKÉ HODY

22.4.1995 • Slepčany: 400. VÝROČIE JURAJA SELEPČENIHO POHRONCA

22.4.1995 • Bratislava 1: SAD JANKA KRÁĽA / 220 ROKOV

28.- 30.4.1995 • Bratislava 1: 25. VÝROČIE SLOVENSKEJ NUMIZMATICKEJ SPOLOČNOSTI

8.5.1995 • Bratislava 1: 50. VÝROČIE UKONČENIA II. SVETOVEJ VOJNY

13.5.1995 • Nitra 1: OTVORENIE DOMU MATICE SLOVENSKEJ

20.5.1995 • Nitra 1: VÝSTAVA POĽOVNÍCTVO A OCHRANA PRÍRODY / MEDZINÁRODNÁ VÝSTAVA PSOV

-vkn-

PRÍTLAČE

CONFERENCE OUVRIERE MONDIALE '95 / 11., 12 MARS / BANSKÁ BYSTRICA, SLOVAQUIE
 * Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác SR * Prítlač na poštovom lístku Kriváň * Dátum vydania 11.3.1995 * K lístku bol používaný odtlačok dennej pečiatky (deň vydania) i príležitostnej pečiatky v Banskej Bystrici. (vkn)

JUDR. KAROL ŠTÚR (1867-1925) VYDAVATEĽ TRENČIANSKÝCH NOVÍN / ZAKLADATEĽ MO MS A SOKOLA V TRENČÍNE * KF 52-19, MO SOKOL V TRENČÍNE * Prítlač na poštovom lístku Kriváň * Dátum vydania 11.3.1995 * K lístku bol používaný odtlačok príležitostnej pečiatky na pošte Trenčín 1 (čierna). (jk)

JUDR. KAROL ŠTÚR 1867 - 1925
 vydavateľ Trenčianskych novin
 zakladateľ MO MS a Sokola v Trenčíne

KVALIFIKAČNÉ FUTBALOVÉ STRETNUTIE SLOVENSKO - AZERBAJDŽĀN / KOŠICE 29.3.1995
 * Firma ERVO * Prítlač na poštovom lístku Kriváň * Dátum vydania 29.3.1995 * K lístku bol používaný odtlačok príležitostnej pečiatky na pošte Košice 1 (čierna). (es)

100 ROKOV ORGANIZOVANEJ FILATELIE NA SLOVENSKU * Slovenská pošta, š.p. * Prítlač na poštovom lístku Devín * Dátum vydania 30.3.1995 * K lístku bol použí-

vaný odtlačok príležitostnej pečiatky na pošte Kremnica (čierna). (vkn)

100 ROKOV ORGANIZOVANEJ FILATELIE NA SLOVENSKU / SPOLOK ALBUM / KREMница / 1895 - 30. MAREC - 1995 * Firma Philaser-vis * Prítlač na poštovom lístku Kriváň * Dátum vydania 30.3.1995 * K lístku bol používaný odtlačok príležitostnej pečiatky na pošte Kremnica (čierna). (vkn)

Spolok Album • Kremnica
1895 - 30. marec - 1995

MAJSTROVSTVÁ EURÓPY V ĽADOVOM HÓKEJI SKUPINY "B" / JUNIORI / 25. - 31.3.1995 / SENICA / SKALICA * Firma ERVO * Prítlač na poštovom lístku Kriváň * Dátum vydania 31.3.1995 * K lístku bol používaný odtlačok príležitostnej pečiatky na pošte Senica 1 (čierna). (es)

Kvalifikačné futbalové stretnutie

INFORMÁCIE

Od 1.4.1995 v ČR je zvýšené poštovné

Od prvého apríla tohto roku platia v Českej republike nové poštové sadzby

pre vnútroštátnu prepravu: Lístok a pohľadnica 3 Kč, list do 20g 3,60 Kč, do 50g 6 Kč, do 500g 10 Kč a do 1 kg 14 Kč. Príplatok za doporučené zásilek je 6 Kč, expres príplatok 15 Kč. Zvýšenie v priemere činí 21% (menia sa aj sadzby za balíky, peňažné poukážky a iné).

Poštovné poplatky pre medzinárodný styk sa nemenia. (fc)

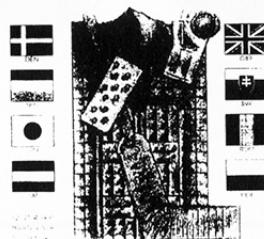
POFIS PRIPRAVUJE

• Účelové stredisko Ústredia Slovenskej pošty POFIS vydalo analogickú pohľadnicu Kostoľany pod Tríbečom (Kostol svätého Juraja).

• Pri príležitosti Majstrovstiev sveta v ľadovom hokeji, skupina B, vydá POFIS nálepny list s príležitostnou poštovou známkou a príležitostnou pečiatkou. Obrazový motív na NL je z FDC.

• Majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji skupiny "B" sú aj námetom prítlače na poštových lístoch "Devín". Návrh na prítlač vypracoval akademický maliar Martin Činovský.

MAJSTROVSTVÁ SVETA V ĽADOVOM HÓKEJI SKUPINY B

• POFIS pripravuje vydanie dvoch známkových zošitkov so známkami zo série "Rok ochrany európskej prírody" - zošitok s 10 známkami Horcokvet Clustov (2 Sk) a zošitok s 5 známkami Poniklec slovenský (3Sk). -vkn-

EMISNÝ PLÁN MINCI NA ROK 1996

Na rok 1996 bol schválený nasledujúci emisný plán slovenských pamätných mincí:

- 200 Sk - 200 r. narodenia S. Jurkoviča
- 200 Sk - 100 r. narodenia J.C. Hronského
- 200 Sk - 100.výr. novodobých OH a prvá účasť slov. reprezentácie na LOH
- 200 Sk - 100.výr. ozubnicovej železnice na trati Štrba-Štrbské Pleso

NÁKLADY VYDANÝCH SLOVENSKÝCH MINCÍ

Uverejňujeme náklady slovenských pamätných strieborných mincí, ktoré boli vydané v rokoch 1993 a 1994, ako aj mincí plánovaných na tento rok:

Rok	Nomi- vyd.	Námet nál	Počet + PROOF (v tis.ks)
1993	100 Sk	Vznik republiky	65+5
1993	200 Sk	150 r.sp.slovensčiny	35+5
1993	200 Sk	Ján Kollár	35+5
1994	200 Sk	ZOH LILLEHAMMER	45+3
1994	200 Sk	Janko Alexy	31,5+2,5
1994	200 Sk	SNP - Deň D	35+2,6

1 9 9 5

Apríl	500 Sk	Národný park	27,5+2,4
Máj	200 Sk	P. Šafárik	25+1,5
Jún	200 Sk	M. Galanda	25+1,5
Aug.	200 Sk	Ochrana prírody	32+3
Sept.	200 Sk	100 r.výročie bratislavskej električky	27+2

EMISNÉ PLÁNY RUSKEJ POŠTY

Ministerstvo spojov Ruskej federácie ako vydavateľ poštových známok plánuje v tomto roku výdať 50 poštových známok

a 2 hárčeky. Najväčšia séria so šiestimi známkami a hárčkom bude venovaná 50. výročiu víťazstva vo Veľkej vlasteneckej vojne. Séria s piatimi známkami budú mať námety: Pravoslávne chrámy za hranicami Ruska; spevavé vtáctvo; polné kvety; história Ruského štátu. Po štyroch známkach budú mať séria venovaná klenotníckym prácam firmy Faberzé z múzeí v Petrohrade, séria pripravovaná k 300. výročiu ruského ľudu a spoločné vydanie s fínskou poštou - ochrana prírody. Po troch známkach budú mať dve série: Balety M.M. Fokina (s kupónom) a Architektúra Moskvy 17. storočia venovaná prípravam 850. výročia založenia hlavného mesta Ruska. Hárček bude venovaný Svetovej filatelistickej výstave SINGAPUR '95. Jednu známkou budú pripomnené: Výročie Gribojedova, Kutuzova, 900. výročie Rجازane, desaťročnica OSN - boj s narkomanmiou a narkobiznisom. Tradičná známka k Novému roku bude tentokrát venovaná Vianociam.

Poštové lístky s príležitostnou známkou pripomienú výročia básnika S.A. Jeseňina, spisovateľov A.I. Kuprina a I.A. Bunina, maliara A.N. Benua a V.E. Borissova - Musatova, skladateľa A.N. Serova, herečky E.D. Turčaninovej, výročie založenia Ruskej národnej knižnice. Lístky pripomienú i Svetovú filatelistickú výstavu FINLANDIA '95 a Štátne múzeum Cárske selo.

Tohoročné poštové obálky budú venované jubileám básnika A.A. Feta, básnika a publicistu V.F. Rajevského, básnika K.F. Rylejova, baškirského a tatarského básnika Š.M. Babičova, 175. výročiu založenia Vojenskej akadémie F. E. Dzeržinského, 150. výročiu Ruskej zemepisnej spoločnosti, 100. výročiu kinematografie a objaveniu röntgenového lúča. Poštová obálka pripomenie i 50. výročie víťazného turné futbalového mužstva moskovského Dynamo do Anglicka.

Paleta vydanií pripravených ruskou poštou na tento rok je bohatá a iste poteší i našich filatelistov.

Vladimir Priputen, Moskva

ZVESTI

ME V BEDMINTONE

Slovenský zväz bedmintonu usporiadal v dňoch 9. až 15.4.1995 v Nitre Majstrovstvá Európy juniorov. V rámci ME sa uskutoční dňa 9.4.1995 Kongres európskej bedmintonovej únie. Pošta NITRA 1 bude používať dňa 9.4.1995 príležitostnú poštovú pečiatku. Pre zberateľov, ale i návštěvníkov budú k dispozícii obálky a poštové lístky s prítlačou. Uvedené aktivity určite privítajú najmä námetári

špecializujúci sa na športovú tematiku. V Európe ide o pomerne "mladý" šport, ale treba pripomenúť, že nebude chýbať ani na najbližších OH ATLANTA 1996. Prvýkrát bol bedminton zaradený do programu OH v Barcelone v roku 1992.

-FM-

SLÁVNOSTNÉ VYKROČENIE ZNÁMKY "NITRA"

Pri príležitosti vydania poštovej známky s námetom Nitry 15. marca 1995 sa uskutočnil slávnostný program a stretnutie s tvorcami známky na MsÚ v Nitre.

Súčasťou programu bolo i otvorenie výstavy z tvorby autorov známky - akademického maliara Igora Bencu a Fraňtiška Horniaka, ďalej autogramiáda, predaj známkov a používanie príležitosnej poštovej pečiatky.

(vkn)

ČO * KDE * KEDY

NUMIZMATIKA V TRENČÍNE

Plán podujatí Klubu numizmatikov Domu armády a Slovenskej numismatickej spoločnosti, pobočky Trenčín v roku 1995:

PREDNÁŠKY - každý štvrtý štvrtok v mesiaci od 16,30 do 18,30 hod. v zasadacke Domu armády Trenčín.

VÝMENNE SCHÓDZE (všetkých zberateľských odborov! - 13. mája, 10. júna, 8. júla, 12. augusta, 14. októbra, 11. novembra, 9. decembra, vždy od 7,30 do 12,30 hod. v DA Trenčín.

VEĽKÉ VÝMENNE BURZY - pred dňom konania aukcie: 1. apríla a 9. septembra 1995 od 11 do 17 hod. v DA Trenčín (aj v prípade, ak sa aukcie neuskutoční).

AUKCIE NUMIZMATICKÉHO MATERIAĽU - 2. apríla a 10. septembra 1995 od 8,30 hod. v DA Trenčín.

Kontaktný telefón Trenčín 0831/22563.
(jk)

STRETNUTIE ZBERATEĽOV V ŽILINE

V ŽILINE SA 22.4.1995 V PRIESTO-ROCH JEDÁLNE š.p. SLOVENA, PRI FUTBALOVOM A ZIMNOM ŠTADIÓNE, USKUTOČNÍ 1. VEĽKÉ STRETNUTIE ZBERATEĽOV Z ODBOROV NUMIZMATIKA, FILATELIA A STAROŽITNOSTI.

ZAČIATOK O 7.00 HODINE, V POPOLUDŇAJŠÍCH HODINÁCH PORIADA 6. AUKCII FIRMY ANTIK-KaM.

KATALÓGY A STOLE SI OBJEDNAJTE NA ADRESE: KAROL MASNICA, CLEMENTISOVA 1035/32, 024 01 KYS.NOVÉ MESTO.

VÝSTAVA "PLZEŇ 1295-1995"

V dňoch 6. až 8. mája 1995 bude v Plzni usporiadana národná filatelistická výstava s medzinárodnou účasťou a so súťažou expozíciou OLYMPHILEX '95. Výstava sa uskutoční v malej sále Domu kultúry INWEST a bude sa konať pri príležitosti 700. výročia založenia mesta a 50. výročia oslobodenia mesta americkej armádou.

V súťažnej triede bude 73 filatelistických exponátov a 68 titulov filatelistickej literatúry zo 17 krajín. Sú-

ťažná časť bude kvalifikáciou pre medzinárodnú výstavu OLYMPHILEX '96 v Atlante v rámci letných olympijských hier.
Výstava sa bude riadiť mottem: "Tematická filatelia a poštová história - svedkovia minulosti i prítomnosti".
(fc)

VÝSTAVY POŠTOVÉHO MÚZEA PRAHA

JOSEF HERČÍK st. a ml. - PRVÁ ČESKÁ GRAFICKÁ SPOLOČNOSŤ - CENNÉ PAPIERE, AKCIE, POŠTOVÉ ZNÁMKY A GRAFIKA
5. apríla až 1. mája 1995

K výstave budú vydané 3 pamätné listy.

POLNÉ POŠTY ČESKOSLOVENSKÝCH ZAHRANIČNÝCH JEDNOTIEK
ZA II. SVETOVEJ VOJNY

4. mája až 3. septembra 1995

V múzeu bude 5.5.1995 od 10 do 16.30 hod. zriadená príležitosťná poštová preprážka. K výstave budú vydané 2 pamätné listy.

SUPRAPHON - ČESKÁ FILHARMÓNIA
NA CD SUPRAPHONU 95
15. až 21. mája 1995

Salónky Poštového múzea na 1. poschodí.

KALENDÁR NÁRODNÝCH A MEDZINÁRODНÝCH FILATELISTICKÝCH VÝSTAV

INTERNATIONALE MÜNCHNER BRIEFMARKENTAGE '95, München, 28.-30.4.1995

FINLANDIA '95, Helsinki, 10.- 15.5.1995 (špecializovaná výstava FIP pre poštovú históriu a celiny)

BRUPHILA '95, Bruxelles, 19.- 21.5.1995 (národná výstava)

4. TRILATERALE, Gmunden, 25.- 28.5.1995 (Švajčiarsko, Rakúsko a Nemecko)

EXPHIMO, Bad Mondorf/Luxembourg, 3.- 5. 6.1995 (národná námetová s medzinárodnou účasťou)

BASLER TAUBE '95, JUNAPHILEX, Basel, 17.- 25.6.1995 (národná s medzinárodnou účasťou a národná mládežnícka)

VÝSTAVY U JUŽNÝCH SUSEDOV

Zväz maďarských filatelistov (MABÉOSZ) v tomto roku plánuje tri filatelistické výstavy:

- CELOŠTÁTNÁ VÝSTAVA a SÚŤAŽ MLADÝCH FILATELISTOV, Tiszaújváros, 3.- 6.aprila 1995
- NÁMETOVÁ VÝSTAVA OLIMPFILA 95, Budapest, 12.- 17.júla 1995
- 68. DEŇ POŠTOVEJ ZNÁMKY - MEDZIŠTÁTNÁ FILATELISTICKÁ VÝSTAVA MAĎARSKO - NEMECKO, Budapest, 22.- 26.septembra 1995

Maďarskí filatelisti sa zúčastnia so svojimi exponátmi na nasledujúcich svetových a medzinárodných výstav:

- FINNLANDIA, Helsinki, 10.- 15.5.1995
- SINGAPORE, Singapur, 1.- 10.9.1995
- RUMUNSKO-MAĎARSKO-RUSKO, Brašov, november 1995.

(lend)

BURZY

Prehľad o pravidelne konaných burzách (s uvedením druhu, miesta a termínu konania):

BRATISLAVA
* FILATELIA a FILOKARTIA * Kaviareň Olympia, Kollárové námestie * Každú nedelú, 8-12 h
* NUMIZMATIKA a NOTAFILIA * Posádkový dom armády, Štúrova ulica * Každú nedelú, 8-12 h
* FILATELIA, FILOKARTIA a TELEKARTIA * Hotel Dukla, Dulovo námestie, I. poschodie * Každý štvrtok, 16-19 h * Vstupné sa nevyberá

KOŠICE
* FILATELIA * Dom armády, Masarykova ulica * Každú nedelú, 8-12 h
* NUMIZMATIKA a NOTAFILIA * Východoslovenské múzeum, Hviezdoslavova 3 * Každú nedelú, 9-12 h

LEVICE
* FILATELIA * CK Junior, Sládkovičova ulica 2 * Každú druhú a štvrtú nedelú v mesiaci, 9.30- 12.00 h

NITRA
* FILATELIA a FILOKARTIA * DOMINO, Štefanikova trieda * Každú prvú nedelú v mesiaci, 8-12 h

TRENČÍN

* FILATELIA * Kultúrne stredisko, Dlhé Nony * Každú nedelú, 9-12 h
 * FILATELIA a NUMIZMATIKA * Dom armády
 * Každú druhú sobotu v mesiaci, 7-12 h

ALBUM

USPORIADA MEDZINÁRODNÚ BURZU
 FILATELIA*FILOKARTIA*TELEKARTY

6. máj 1995, 8-12 h

BRATISLAVA-PETRŽALKA, jedáleň HYDRONIKY. Na burzu poobede nadvázuje 6. medzinárodná aukcia ALBUM-u.

Vstupné 10 Sk, prenájom stolu 50 SK. Zabezpečená účasť minimálne zo 7 krajín!

SAMMLER-MARKT

Kalendár medzinárodných zberateľských trhov (poštové známky, mince, telefónne karty, staré poštové lístky a pod.), ktoré sa uskutočnia v Nemecku v najbližšom období (máj 1995) :

06.05.1995 * WUPPERTAL, Zoo-Festsäle, Hubertusallee 30
 07.05.1995 * BREMEN, Bremer Stadthalle, Halle 3

BURZY SPOLKU METEOR WIEN

Zberateľov pohľadníc a telefónnych kariet upozorňujeme na burzy spolku METEOR WIEN, ktoré sa uskutočnia v najbližšom období:

28. máj - Stadtsaal, MELK, Linzerstrasse 3 (8-15)
 11. jún - MESSE-CONGRESS-CENTER, Südportalstrasse 1, 1020 WIEN (9-15)

VEĽKÁ BURZA

POŠTOVÝCH ZNÁMOK, MINCÍ, POHĽADNÍC A TELEFÓNNYCH KARIET SA USKUTOČNÍ V SOBOTU 22. APRÍLA A V NEDELÚ 23. APRÍLA 1995 OD 8 DO 16 HOD. V MESTEČKU KLOSTERNEUBURG PRI VIENNI V MARKTHALLE, DONAUSTRASSE 106.

AUKCIE

JARNÁ NUMIZMATICKÁ
 AUKCIA

KOŠICE

POVODIE BODROGU A HORNÁDU
 Ďumbierska 14
 29. apríla 1995
 8 - 13 h

AUKCIE DOROTHEUM WIEN

Jedna z najznámejších aukčných siení v Európe - viedeňské Dorotheum - prezentuje termínovník svojich aukcií pre rôzne zberateľské odbory na koniec apríla a máj 1995:

26.apríl	- Hračky
27.apríl	- Plagáty
28.apríl	- Vreckové a náramkové hodinky
29.apríl	- Automaty na mince
2.máj	- Mince a medajle
3.máj	- Secesia
4.máj	- Maľby starých majstrov
9.máj	- Maľby 19. storočia
11.máj	- Modely železníc
12.máj	- Comicsy
16.máj	- Klasické moderné umenie
17.- 19.máj	- Známky
19.máj	- Klenoty
24.máj	- Športové a polovnícke pušky
29.máj	- Porcelán
30.máj	- Striebro
31.máj	- Umenie 19. storočia

STÁLE VYKUPUJEME
 POHĽADNICE
 DO ROKU 1945
 POUŽITÉ I NEPOUŽITÉ

ALBUM, Lazaretská 11
 811 08 BRATISLAVA

Čo všetko možno vyčítať z jednej celistvosti

PREDOHRA HOLOKAUSTU

Keď som pred časom získal do zbierky vyobrazenú celistvost, zaujala ma predovšetkým z poštovohistorického hľadiska. Bola totiž podaná na pošte Veľký Kýr (Nyitra Nagykér, maď.) po jej zatráviti Maďarskom v roku 1938, na základe Viedenskej arbitráže. Maďarská poštová správa vybavila služobcu provizórnu gumovou pečiatkou bez domicílu. V hornej časti pečiatky bol nápis MAGYAR KIR. POSTA, v strede maďarský štátny znak a pod ním číselné označenie pečiatky - 306. Podľa literatúry /1/ bola táto pečiatka používaná 20 dní - od 18. novembra do 7. decembra 1938. Podobne ako na iných poštách na zabranom území, poštový úradník vo Veľkom Kýre sa neuspokojil s "nemou" pečiatkou a viedla nej odličajú riadkovú pečiatku NYITRANAGYKÉR a dátumovku. Tým boli expedičné údaje zásielky úplné. Po 7. decembri 1938 bola pošta (je ešte otázne, či maďarská pošta obnovila činnosť poštovne, ktorá tu pôsobila za ČSR, alebo zriadila poštový úrad) zrejme vybavená definitívnu kovovou pečiatkou. Potiaľ teda poštová história alebo história pošty.

Každý novozískaný prírastok do zbierky zvyknem však podrobnične dôkladnej analýze po všetkých stránkach, vrátane adresy odosielateľa a adresáta zásielky. Urobil som tak aj v tomto prípade a výsledok bol veľmi zaujímavý. Odosielateľom listu bol Kato Bergmann, adresu Nagy pajta, Nagy Kér (pozri obr. zadnej strany).

"Nagy pajta" znamená v maďarčine "veľké humno", čo je dosť neobvyké označenie miesta bydliska. Napadlo mi, či nejde o názov časti obce, prípadne konkrétnu ulicu. (Na môj dopyt mi starosta obce Veľký Kýr potvrdil, že tento názov nie je mestopisný, ale všeobecný a mohol v tom čase označovať voľný priestor za farou.) Adresátom zásielky bola Magda Weissová (u p. Fussmann) v Hlohovci.

Všetky tri mená v adrese odosielateľa i príjemcu dávali tušť, že išlo o príslušníkov židovskej komunity. Zhodou okolnosti nedlho po získaní celistvosti sa mi dostala do rúk publikácia /2/, pojednávajúca o protižidovských aktivitách v období Slovenskej republiky 1939-45. Na strane 28 som našiel zmienku o sústreďovacom tábore židovských obyvateľov, ktorý bol zriadený v novembri 1938 pri obci Veľký Kýr. Dovolím si podľa uvedenej knihy aspoň stručne načrtiť, o čo išlo.

Po získaní autonómie (6.10.1938) sa v politickom vedení Slovenskej krajiny

začali objavovať snahy nastoliť problematiku riešenia tzv. židovskej otázky. Vládna moc sa snažila zvaliť na slovenských Židov zodpovednosť za výsledky Viedenskej arbitráže, následkom ktorej Slovensko prišlo o rozsiahle územie na juhu v prospech Maďarska. Žiaľ, týmto snahám nahrala demonštrácie niekolkých skupín židovských obyvateľov dňa 1.11.1938 pred bratislavským hotelom Carlton, kde bola ubytovaná maďarská delegácia cestou na viedenské rokovanie. Demonštranti rozširovali letáky, v ktorých požadovali príjenie mesta k "liberálnemu Maďarsku".

Po zverejnení výsledkov Viedenskej arbitráže sa zodvihla vlna protižidovských vystúpení, sprevádzaných násilím voči židovskym obchodom, obydliam i samotným obyvateľom. Autonómna vláda započala

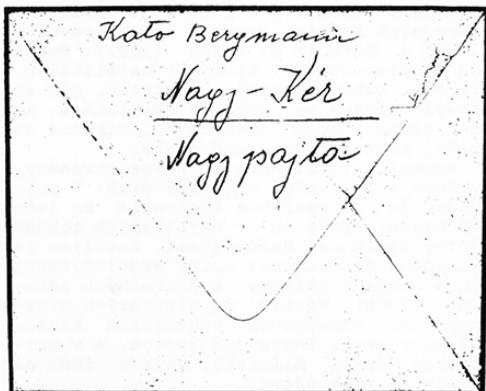

v tejto atmosfére s prvými krokmami namierenými voči židovskej menšine. Dňa 5. novembra malo maďarské vojsko začať s obsadzovaním odstúpeného územia. Predseda autonómnej vlády J. Tiso nechal 4. novembra napoludnie rozoslať na všetky okresné úrady telegrafický pokyn na zadržanie a násilné vyvzetenie nemajetných Židov do híbky aspoň 20 km na odstúpené územia, a to do 24. hodiny tohto istého dňa. Okrem nemajetných sa malo nariadiť tiekať aj tých Židov, ktorí nemali čs. štátnej príslušnosť, a bezdomovcov. Vystáhovalci si mohli ponechať 20 korún (!) na osobu, ostatné peniaze im boli odobrané, bankové vklady zablokované, obchody a byty zapečatené. Za celou akciu už vtedy stáli nemecké úrady, využijúc "služby" tzv. Slovenskej legie

slobodného Slovenska, ktoréj príslušníci mali pomôcť pri vysťahovaní Židov.

Akcia však nemala všade pozitívny ohlas, skôr naopak. Z mnohých miest sa ozývali obavy, že vyhnanie Židov ochromí hospodársky život v regiónoch. Akcia nebola dosťatočne pripravená organizačne ani materiálne, chýbali najmä dopravné prostriedky na presun Židov zo vzdielenejších oblastí. O morálnej stránke akcie ani nehovoriac, pretože tak "Videnskí legionári", ako aj príslušníci HG a rôzne protispoločenské živly sa dopúšťali násilia na bezbranných obyvateľoch, krádeži a rabovania židovského majetku. Ozvali sa aj hlasy poukazujúce na neludske zaobchádzanie, zosilnené ešte mimořiadne zlým počasím v dňoch 4.-5. novembra. Zlá organizácia a rozporuplné reakcie mali za následok, že J.Tiso dal telegraficky druhý pokyn na zastavenie akcie. Túto správu však mnohé okresné úrady nedostali, a tak sa niekde v akcii pokračovalo.

Maďarské pohraničné orgány ihneď po obsadení odstúpeného územia začali zhromažďovať vyhnanych Židov a snažili sa

ich vrátiť na Slovensko. Slovenská strana ich však odmietaťa prijať späť, a tak vznikli v blízkosti demarkačnej čiary tábory, v ktorých bolo sústredených niekoľko sto osôb, vrátane starcov a detí. Tábory sa vytvorili pri obciach Veľký Kýr, Miloslavov a Štvrtok na Ostrove. Keďže sa nachádzali na voľných nechránených priestoroch mimo obcí, boli bez vody a základných hygienických podmienok, čoskoro vypukli choroby, ohrozujúce i miestne obyvateľstvo. Vzhľadom na kritickú situáciu v táborech začiatkom decembra 1938 židovská ústredná úradovňa a Ústredná kancelária autonómnych ortodoxných židovských náboženských obcí požiadali vládu o povolenie postarať sa o aspoň základné potreby osôb v táborech a súčasne ponúkli, aby ich mohli na svo-

je náklady repatriovať na Slovensko, kde by ich ďalej vydržiavali, resp. by im mohli pri vystáhovaní do zahraničia.

Dňa 8.12.1938 Krajský úrad povolil návrat osôb z provizórnych táborationov, avšak predtým mala byt vykonaná dôkladná kontrola všetkých navrátilcov, aby na slovenské územie prišli iba tie osoby, ktoré boli zo Slovenskej krajiny vyvezene. Maďarské úrady totiž využili situáciu a začali do táborationov sústredovať aj im nepohodlné židovské osoby z okupovaného územia. Tí Židia, ktorí mali domovskú príslušnosť na Slovensku, sa mohli vrátiť do svojich domovov, ostatní boli prevezeni do kolónií (v Bratislave - Patrónke, pri Nitre a Zlatých Moravciach). Obyvateľia týchto kolónií boli neskôr prednostne zaradovaní do vystáhovaleckých skupín, ktoré v roku 1939 odchádzali do Palestíny a iných krajín.

Akcia z novembra 1938 dala slovenským Židom jasne najavo, že Slovensko nebude pre nich bezpečnou oázu.

Casová a miestna súvislost ako aj ďalšie opísané okolnosti oprávňujú predpokladať, že vyobrazenú zásilku odosielal práve obyvateľ sústredovacieho tábora pri obci Veľký Kýr. Adresu (ktorú si možno ani úplne nepamätal) napísal tým, čo bolo naporúdzí - atramentovou ceruzkou. List na poštu možno prepašoval niektož zo súčiatiacich miestnych obyvateľov alebo vojakov, ktorí strážili tábor. Čažko predpokladať, že by obyvateelia tábora mali prístup do obce, alebo oficiálnu možnosť korešpondovať. Škoda, že sa nezachoval obsah listu, iste by mnohé vysvetlil. V každom prípade je to smutný svedok akcie, ktorá však v porovnaní s tým, čo nasledovalo neskôr, bola takmer nevinnou predohrou. Predohrou toho, čo dnes zvykneme pomenovať holokaustom - systematickým likvidovaním židovskej komunity v duchu zvrhlej doktríny o konečnom riešení tzv. židovskej otázky.

M. Bachratý

Literatúra:

- /1/ Palotás, Zoltán, Dr.: Az 1938-ban visszacsatolt Felvidék pótbelyegezzői, Philatelica 87/2
/2/ Kamenc, Ivan: Po stopách tragédie, vyd. Archa, 1991.

VÝPLATNÉ V HOTOVOSTI

Novinové provizória (pečiatky, resp. osobitné nálepky), ktoré potvrdzujú hotovostné zaplatenie poštovného poplatku za dopravu novín predplatiteľovi z územia Slovenska sú vzácné. Objavili sa v roku 1918 v prípade redakcie denníka NÁRODNIE NOVINY (Turč. Svätý Martin) a v roku 1944 v prípade redakcie týždeníka NOVÉ SLOVO (Banská Bystrica). Tieto

exempláre, najmä na úplných novinách, sú zberateľsky vyhľadávané.

V súčasnosti zásielku novín (časopisu) predplatiteľovi je možné vyplatiť v hotovosti alebo výplatným strojom. Pošta toleruje aj úhradu vylepením poštových známkov na zásielky. Na záhlaví týždenného periodika Ž - SEMAFOR nájdeme odtlačok gumovej pečiatky s legendou NOVINOVÁ ZÁSIELKA / PLATENÉ V HOTOVOSTI, typ písma je grotesk. Fialový odtlačok gumovej

Program propagácie činnosti SR ENCY 1995 medzi iným obsahuje aj vydanie príležitostných poštových známkov. V rámci tohto programu Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác SR vydalo v tomto roku trojznámkovú sériu s námetom chránených, vzácných a ohrozených rastlín: Horcokvet Clusiov Ciminalis clusii (2 Sk), poniklec slovenský Pulsatilla slavica (3 Sk) a rumenica turnianska Onosma tornanese (8 Sk). Tieto rastliny patria medzi najkrajšie a najvzácnejšie druhy na území Slovenska.

Horcokvet Clusiov je ohrozený a úplne chránený druh, na mnohých lokalitách už vzácný. Patrí medzi druhy, ktoré dokazatelle ustupujú z flóry nášho územia. Vyskytuje sa na vápencových pohoriskách Karpát. Vedecký názov druhu (clusii) je pomenovaný na počest slávneho belgického botanika predlínneovského obdobia - Carolus Clusius (vl. m. Charles de l'Ecluse), ktorý roku 1574 navštívil Slovensko, botanizoval celé okolie Bratislavu, opis a obrázy rastlín spracoval a publikoval v knihe.

Poniklec slovenský je veľmi ohrozený a úplne chránený druh. Vyskytuje sa na územiach vápencových pohorí slovenských Západných Karpát. Prvý ho opísal revucký lekár a botanik G. Reuss (1853). Patrí do skupiny druhov, ktorí v najbližších rokoch nehrdzí úplné vyhynutie, ale sa trvale stráca na mnohých lokalitách. Ak sa tento trend nezastaví, dostane sa medzi kriticky ohrozené druhy.

Rumenica turnianska je úplne chránený, vzácný a kriticky ohrozený druh. V prípade, že sa neurobia opatrenia na jeho záchrannu, hrozí mu v najbližších rokoch úplný zánik na našom území. Rastlina je zaradená do Červenej knihy Medzinárodnej únie ochrany prírody a prírodných zdrojov (IUCN). Rastie na niektorých miestach vo vápencovom Slovenskom kraze, najmä v okolí Turne nad Bodvou, a v priľahlej časti Maďarska, nikde inde na svete sa nenachádza.

Ak si uvedomíme, že na Slovensku rastie približne tri tisíc druhov vyšších rastlín, tak skutočnosť, že takmer celá jedna tretina patrí k ohrozeným druhom, by nás mala prinútiť k veľmi vážemu zamysleniu sa nad tým, ako zaobchádzame s najväčším bohatstvom našej krajiny - s jej genofondom.

Ing. Jozef Jelenčiak

ŠPECIALIZOVANÝ
KATALÓG
TELEFÓNNYCH KARIET
SLOVENSKEJ
REPUBLIKY
→
2. pokračovanie

pečiatky, ktorý potvrdzuje zaplatenie poštového poplatku v hotovosti, doplnia odtlačok dennej pečiatky poštového úradu Bratislava 37 zo dňa 2. marca 1994.

V budúcnosti hľadané poštovohistorické materiály treba vyhľadávať už v súčasnosti.

-T-

Na margo našej "kvetinovej" série NECHÁME ZAHYNÚŤ HORCOKVET, PONIKLEC...?

Nenapraviteľnú škodu pôsobí ľudstvo životnému prostrediu ničením genofondu. Nemožno vrátiť do života druh, ak bol zničený jeho genofond, t.j. genetická informácia, ktorá slúži jeho reprodukcii a odovzdáva sa z pokolenia na pokolenie. Táto strata je absolútна a definitívna.

Pretože rozširovanie živočíchov nemožno obmedzovať podľa hraníc jednotlivých štátov, ani ich ochrana nemôže byť izolovaným problémom jednej krajiny, ale medzinárodnou záležitosťou. Pre väzne problémy v medzinárodnej ochrane živočíchov a rastlín z iniciatívy Rady Európy a za spoluúčasti všetkých jej členských štátov, vyhlásili tento rok za Rok ochrany európskej prírody (European Nature Conservation Year - ENCY 1995). Rada Európy rozhodla pre ENCY 1995 osloviť všetkých, ktorí svojimi rozehnutiami a činnosťami ovplyvňujú stav prírody, a realizovať opatrenia na jeho zlepšenie. ENCY 1995 sa zameral na prírodu mimo chránených území, pretože doteraz sa ochrana prírody najviac obmedzovala na chránené územia (národné parky, chránené krajinné oblasti, prírodné rezervácie ap.). Spolupráca na medzinárodnej úrovni sa uskutočňuje prostredníctvom medzinárodného organizačného komitétu, v ktorom aj Slovensko má svojho zástupcu.

KOLKY NA BALÍKOVÝCH SPRIEVODKÁCH

Z HISTÓRIE

Ked začala pošta v druhej polovici 18. storočia dopravovať i balíky, museli sa k nim podávať tzv. sprievodné listy. Tieto museli obsahovať údaje obdobné ako boli uvedené na balíku a museli mať i odtlačok pečiatek, ktorou boli zapečatené určenie miesta na balíku.

Od 1.1.1863 bola určená prepravná daň vo výške 5 krajciarov za balík. Táto daň sa uhrázdzala nalepením kolku na príslušný sprievodný list. Znehodenotenie kolku sa vykonávalo poštovou pečiatkou.

Obr.1

Obr.2

V roku 1876 boli vydané prvé sprievodné listy - sprievodky s vytlačenými kolkami. Sprievodky boli vydávané v rozličných jazykových variantoch, pre domáci i medzinárodný poštový styk. Boli určené pre obyčajné balíky, alebo pre balíky s dobierkou.

KOLKY NA SPRIEVODKÁCH POUŽITÝCH NA SLOVENSKU

Casom sa úprava kolkov, resp. známok, ktoré kolky nahradzovali, menila. V nas-

Obr.3

Obr.4

ledujúcich riadkoch sa pokúsim priniesť stručný prehľad vzorov kolkov, ktoré boli natlačené na balíkových sprievodkách a používané na území Slovenska.

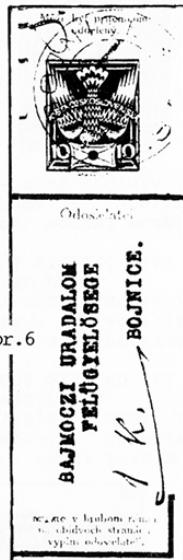
I. OBDOBIE PÔSOBNOSTI UHORSKEJ POŠTOVEJ SPRÁVY

a/ VYDANIE 1876-1877 - kolok hodnoty 5 krajciarov vo farbe čiernej na obyčajných sprievodkách a vo farbe modrej na dobierkových sprievodkách (obr.1),

b/ VYDANIE 1878 - kolok hodnoty 5 krajciarov v modrej farbe na obyčajných sprievodkách a v červenohnedej farbe na dobierkových sprievodkách (obr.2),

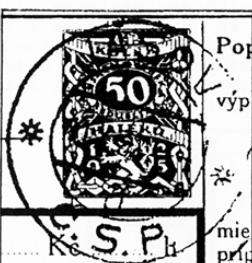

Obr.5

Obr.6

c/ VYDANIE 1881-1893 - kolok hodnoty 5 krajciarov vytlačený v modrej farbe na obyčajných sprievodkách a v hnedej alebo modrej farbe na dobierkových sprievodkách (obr.3),

Obr.7

Obr.8

d/ VYDANIE 1900-1918 - kolok hodnoty 10 halierov vytlačený modrou farbou na oboch druhoch sprievodieck (obr.4).

II. OBDOBIE PÔSOBNOSTI ČS. POŠTOVEJ SPRÁVY 1918-1939

a/ VYDANIE 1919 - kolok je nahradený 10 halierovou známkou Hradčany v svetlomodrej farbe (obr.5),

b/ VYDANIE 1922 - známka s obrazom Hradčan je nahradená 10 halierovou "holubicou" v modrej farbe (obr.6),
 c/ VYDANIE 1925-1938 - na sprievodkách je vytlačený kolok v hodnote 50 halierov s vročením 1925, farba tlače kolku je modrá (obr.7),

Obr.9

Obr.10

d/ VYDANIE 1938 - nový kolok hodnoty 50 halierov s vročením 1938 je vytlačený modrou farbou (obr.8).

III. OBDOBIE PÔSOBNOSTI MAĎARSKEJ POŠTOVEJ SPRÁVY 1938-1945

a/ VYDANIE 1932-1944 - kolok hodnoty 10 halierov je vytlačený na oboch druhoch sprievodieck v čiernej farbe (obr.9).

IV. OBDOBIE PÔSOBNOSTI SLOVENSKEJ POŠTOVEJ SPRÁVY 1939-1945

a/ VYDANIE 1940-1941 - kolok hodnoty 50 halierov s vročením 1939 je vytlačený v modrej farbe (obr.10),

Obr.11

b/ Po zvýšení kolkového poplatku od 19. 11.1943 (na 1,- Ks) sa doplnenie kolkového poplatku vykonávalo dvoma spôsobmi:
 - dolepením bežných kolkov v hodnote 50 halierov na sprievodky vydaní 1940 - 1941 (pre prvotnú potrebu),

Obr.12

- prítačou doplnovacieho kolku v hodnote 50 halierov vo farbe červenej vľavo od bežného kolku (obr.11),
 c/ VYDANIE 1944 - kolok v hodnote 1,- Ks s vročením 1939 je vytlačený v modrej farbe (obr.12).

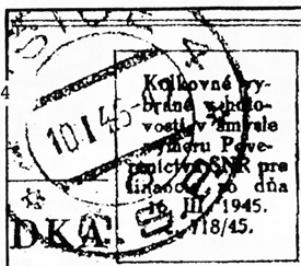
V. OBDOBIE PÔSOBNOSTI ČS. POŠTOVEJ SPRÁVY PO ROKU 1945

a/ Kolok na sprievodkách slovenskej poštovej správy bol pretlačený nápisom CESKOSLOVENSKO. Farba pretlače je spravidla čierna a červená a pretlač má rôzne rozmer (obr.13),

Obr.13

b/ VYDANIE 1945 (?) - v mieste určenom pre kolok je údaj: Kolkovné vyplatené v hotovosti v zmysle výmeru Povereníctva pre financovanie zo dňa 16. III. 1945 č. 11845 (obr.14),

Obr.14

c/ VYDANIE 1946-1947 - kolok hodnoty 1,- Ks s vročením 1938 je vytlačený modrou farbou. Pri sprievodkách určených na úhradu poplatkov v hotovosti je kolok vytlačený v strede (obr.15) a pri sprievodkách určených na úhradu poplatkov známkami je kolok v ľavej časti sprievodky (obr.16).

Obr.15

Obr.16

Vestník spojov č.1 z roku 1953 priniesol oznam o zrušení nátláče kolkov na sprievodky. Zásoby sprievodieck s natlačenými kolkami sa mali spotrebovať.

Jednotlivé vydania sprievodieck sú podrobnejšie opísané v literatúre, ktorej zoznam uvádzam v závere príspievku.

Autor uvítá doplňujúce informácie zas-

lané buď na adresu redakcie alebo domov:
Dušan Evinic, Polská 4, 040 01 Košice.
Dušan EVINIC

Použitá literatúra:

J. Kožínek - Kolek a pošta,
Magyar býlegek Monografiája III., IV
Spravodaj CELINY č. 3/93 a 4/93
Balíková pošta na Slovensku 1918-1985
(Filatelistické state ZSF č.16)

TATRA AIR LIETA DO VARŠAVY

Letecká spoločnosť TATRA AIR koncom januára tohto roka rozšírila svoje letecké linky o priame spojenie s hlavným mestom Poľska Varšavou. Spoločnosť lety do Varšavy zabezpečuje dvakrát týždenne lietadlami SAAB 340 B s prípojom z Košíc. S otváracím letom do Varšavy 24.

januára 1995 TATRA AIR prepravil zásielky, ktoré zberateľom pripomínanu inauguráciu tejto leteckej linky. Na úvod uvedieme niekoľko základných dát o otváracom lete.

Otvárací let sa uskutočnil dvojmotorovým turbovrtuľovým lietadlom SAAB 340 B, reg.zn.: OM-UGU. Číslo letu: QS 310, späť QS 311. Odlet z Bratislavu 09.25, prílet do Varšavy 10.58. Odlet z Varšavy 12.24, prílet do Bratislavu 13.49. Otvárací let uskutočnila posádka lietadla v zložení: Miroslav Kalinčiak, kapitán,

B R A T I S L A V A
W A R S Z A W A
24. 1. 1995

Odtlačok potvrzujúcej
pečiatky (kašet)

Peter Štefunko, co/pilot a Dagmar Dostálíková ako palubná sprivedkyňa.

K otvoreniu letu do Varšavy používala pošta Bratislava 21 (letisko) príležitostnú poštovú pečiatku v modrej farbe

s textom: OTVÁRACÍ LET BRATISLAVA - WAR-SZAWA / TATRA AIR / SAAB 340 B / BRATIS-LAVA 21 / 24. 1. 1995. Pečiatku dopĺňa kresba lietadla SAAB 340 B a logo spo-ľočnosti. Pečiatkou boli opečiatkovane zásielky aj pre Varšavu. Zásielky boli opečiatkovane modrym kašetom (poštové lístky červeným) a vo Varšave dennými

Denné pečiatky pošty WARSZAWA 19, ktorými boli opečiatkovane zásielky

pečiatkami, a to dvomi typmi: WARSZAWA 19 / 24019520 / US a WARSZAWA 19 / 95012414 / UN.

S lietadlom "cestovalo" 612 zásielok, z toho 180 poštových listkov.

-vkna-

STATE PRE NUMIZMATIKOV

POZOR NA KYANOVODÍK

Prv, než budeme pokračovať v našom se-riály o čistení mincí, uverejňujeme príspevok nášho čitateľa Ing.V. Tichého, ktorý náše rozprávanie z minulého čísla dopĺňuje a rozširuje problematiku čiste-nia strieborných mincí.

Dovoľujeme si upozorniť Vás na nieko-re skutočnosti uvedené v článku "Čiste-nie strieborných mincí" v 3. čísle Zbe-rateľ 95.

Použitie kyseliny citrónovej sa zrejme najviac odporúča preto, že jej roztok nemôže atakovať striebornú zlatinu. Čistiaci účinok roztoku je však diskuta-bilný. Závisí to od toho, čo sa pod "čistením mincí" rozumie. Väčší účinok ako sám roztok má použitie kefky.

Za veľmi riskantné, až nebezpečné, po-važujem spomenuté čistenie mincí s roz-tokom alkalického kyanidu. Vždy sa totiž nájde niekto nepoučený, ktorý to bude chcieť vyskúšať a výsledok môže byť pre neho tragickej. Roztok sám o sebe je pri požití smrteľne jedovatý! K uvoľneniu kyanovodíka (zapácha ako horké mandle) nedochádza pôsobením vzdušného kyslíka, ale oxidu uhličiteho. Tento tvorí s vo-dou kyselinu uhličitú, ktorá potom vy-tešňuje z kyanidu plynný kyanovodík. Už

vdýchnutie 50 mg kyanovodíka spôsobí smrť. Naliatie sôdovej vody alebo sýtejnej minerálky do roztoku alkalickeho kyanidu uvolní kyanovodík! K takému omylu alebo náhode môže v domácnosti dôjsť.

Na odstraňovanie hnedej až čiernej patiny z Ag-mincí, ktorú tvorí tenšia alebo hrubšia vrstva sulfidu strieborného, možno použiť 8%-ný roztok tiromočoviny vo vode. K roztoku treba pridať kyselinu chlorovodíkovú (soľnú) v množstve 5ml na 100ml roztoku a cca 5 kvapiek obyčajného saponátu. Mince sa čistia ich ponorením do roztoku a vizuálne sa pozoruje miznu-

tie patiny. Trvá to niekoľko minút, v závislosti od hrúbky patiny. Po vyčisťení je nutný oplach teplou vodou a usúšenie handričkou.

Roztok je stabilný, nepoškodzuje mincu a v zmysle nariadenia vlády č. 206/1988 je nejedovatý. Časom mierne zapácha, čo môže byť nepríjemné. Je vhodné ho uschovávať v nádobách z polyetylénu. Tento roztok používame dlhšiu dobu, a to nie len na čistenie mincí, ale aj ďalších predmetov zo striebra a jeho puncovaných zliatin.

Ing. Vojtech Tichý

Ochranné prvky slovenských bankoviek

PÄŤDESIATKORUNOVÁ

Aj nová päťdesiatkorunová bankovka má viacero ochranných prvkov, ktorých úlohou je chrániť ju pred falšovaním. Bankovka, ktorej námet je venovaný prvým slovanským vierozvestcom sv. Cyrillovi a Metodovi, má rozmer 68 x 134 mm, plus - ménus 1,5 mm.

PAPIER • Špeciálny bankovkový papier, prírodné sfarbený, do ktorého sa už počas výroby zapracúvajú niektoré ochranné prvky - priesvitka, polyesterový prúžok s mikrotextom a v ultrafialovom svetle fluoreskujúce vlákna.

PRIESVITKA • Na slovenských bankovkách je použitá lokalizovaná stupňovitá priesvitka, kde rozdielnom hrúbkou papiera sú vytvorené odstupňované tmavšie a svetlejšie plochy (obr.1).

POLYESTEROVÝ PRÚŽOK • Šírka prúžku je 0,9 mm a je zreteľne viditeľný pri poh-

lade oproti svetlu. Prúžok je zapustený do papiera po celej šírke bankovky a obsahuje opakujúci sa mikrotext NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA. Každý nasledujúci text je posunutý o polovicu výšky textu predchádzajúceho (obr.2).

TLAČ • Slovenské bankovky sú tlačené kombináciou troch techník: Tlač z hĺbky, tlač z plochy a tlač z výšky. Tlačou z hĺbky vytlačené prvky na lícnej strane bankovky vystupujú z plochy a sú jasne hmatom identifikovateľné ako výrazné združenie alebo plasticky vystupujú - značky pre nevidiacich (obr.4), texty na lícnej strane bankovky (obr.3).

SKLOPENÝ EFEKT • Špecifickým usporiadáním plastických liniek vytlačený obraz, ktorý sa stáva viditeľný len ak bankovku sklopíme vo výške očí do vodorovnej polohy oproti zdroju svetla. Vytvára

tmauvú alebo svetlú skratku názvu menovej jednotky "Sk" (obr.5).

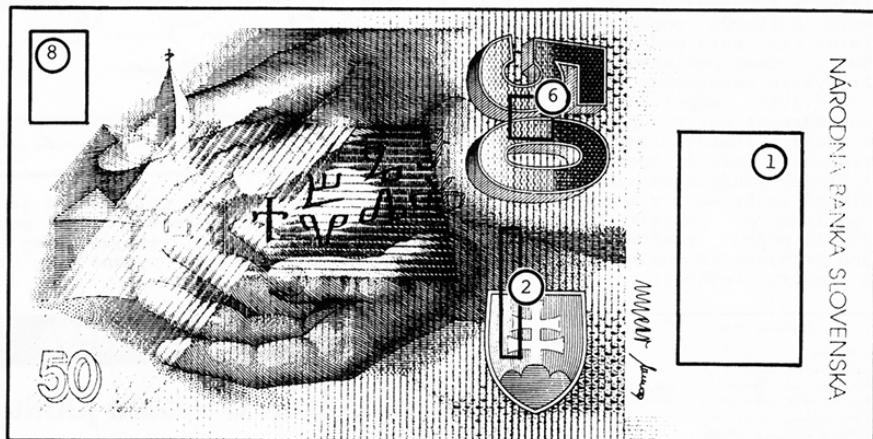
MIKROTEXTY • Aj päťdesiatkorunová bankovka má na lícnej aj rubovej strane umiestnených niekoľko drobným písmom vytlačených textov (obr.6, 7).

SÚTLACOVÁ ZNAČKA • Tento ochranný pravok sa skladá z dvoch rôznych obrazcov vytlačených súčasne na prednú i zadnú stranu bankovky. Celý obrazec vidieť len

v priehlade proti zdroju svetla - sútlačovú značku tvorí písmeno "S" (obr.8).

STRIEBRISTOLESKLÁ METALICKÁ PLOCHA • Zabraňuje prevodu charakteristického metalického lesku pri použití fotokopírovacích zariadení (obr.9).

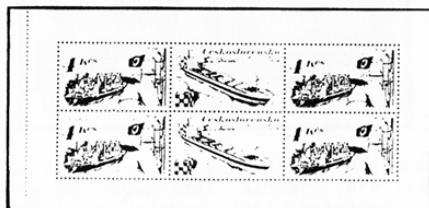
OCHRANNÁ LÍNIOVÁ ŠTRUKTÚRA • Ochranný pravok vytvorený jemnými linkami, ktorých farba prechádza plynule zo svetlej če-dohnedej do šedomodrej (obr.10). (ak)

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA

ZAUJÍMAVOSŤ ZNÁMKOVÉHO ZOŠITKA

V roku 1989 bolo FMDS plánované vydanie známkového zošitka "Československá námorná plavba". Známkový zošitok mal obsahovať sútlac štyroch 4 Kčs a dvoch 3 Kčs známk, pôvodne vydaných v rovnomennej emisii 27. marca 1989 pod katalogovými číslami Pof. 2888 a 2889. K vydaniu zošitka nakoniec neprišlo, lebo boli výhrady k textovej časti jeho obalu.

Zachovala sa len časť nákladu, z ktoré je pravidelne každý mesiac žrebovaný 1 ks pre predplatiteľov časopisu FILATELIE.

Zaujímavosťou zošitka je jeho dvojaké zúbkovanie. Okrem rámcovej perforácie

11 3/4 vo vodorovnom a 11 1/4 vo zvislom smere, čo sa zhoduje s perforáciou riadne vydanej emisie, je na lavom okraji zošitka aj riadková perforácia 11 3/4, avšak s menším priemerom perforačných otvorov. Táto perforácia bola zrejmé určená na ľahšie oddelovanie zošitka alebo jednotlivých známk z kartónového obalu.

Perforáciu však zo súčasných majiteľov nevydaného zošitka asi využije len málokto, ba som presvedčený, že nik.

J. Mička

SLOVACIKÁ JÁNA PAVLA II.

Filatelistický materiál s motívom pápeja Jána Pavla II., vydaný pri priležitosti jeho návštiev v mnohých krajinách, sa už tak rozrástol, že poľskí filateli - zberatelia poloník sú schopní z nich zostavovať samostatné exponáty.

Naši filatelisti - zberatelia slovacík tým, že Svätý Otec v roku 1990 poctil návštevou Slovensko, zaraďujú do tieho poloník medzi slovacíkam. Domnievam sa však, že slovacíkami sa stali už predtým. Pápeža Jána Pavla II. viažu totiž k Slovensku užtie vzťahy. Jeho matka

pochádza z Oravy, narodila sa v Krušetnici okres Dolný Kubín, teda hlboko na slovenskom území.

-joje-

KURIOZITY (2)

POHĽADNICA Z VRACLAVI DO PIEŠTAN

Pohľadnica s prírodným motívom, s plne uhradeným poštovým poplatkom vo výške 5 halierov /1/, bola podľa odtlačku denej dvojjazyčnej pečiatky pošty Vracov s rozličovacím známenkom "b" /2/ odoslaná 27.6.1916 kúpelnému hostovi do Piešťan. Adresát bol v kúpeľoch neznámy, čo dokladuje v fialová rámcová pečiatka odtlačená v pravej spodnej časti adresnej strany pohľadnice a modrá riadková pečiatka (poštová?) v hornej strednej časti pohľadnice. Zásielka bola vrátená na dodaci poštu (Piešťany), kde bola nalepená dvojjazyčná nálepka s uvedením dôvodu nedoručiteľnosti (Ismeretlen /

Incononu). Pôvodné adresné miesto bolo prečiarknuté, pod menom adresáta bol napísaný názov odosielajúcej pošty (Vraclov) a pohľadnica bola zaslaná zpäť na túto poštu, aby bola ako nedoručiteľná vrátená odosielateľovi. Vzhľadom na to, že v texte napísanom na pohľadnici je uvedené i priezvisko odosielateľa, je predpoklad, že nedoručiteľnú pohľadnicu dosiahol spät, čo je pri tomto druhu poštových zásielok zriedkavé.

Odporúčaná literatúra:

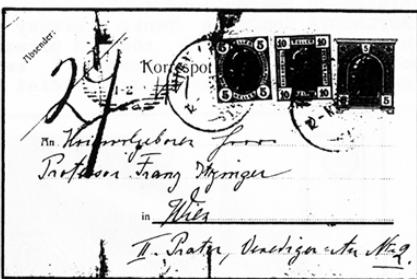
- /1/ Příručka pro sběratele čs. známek a celín (1988), str. 531.
/2/ Monografie čs. poštových známek, XIV. diel, str. 289 položka 2701/1, typ G.139.

-des-

Pokrčená nemusí byť poškodená

Najobyčajnejší poštový lístok FJ I, dofrankovaný, trikrát preložený. Temer na zahodenie, ale - prečo je dofrankovaný? Pečiatka odosielacej pošty i adresát je z Viedne, a vysvetlenie je tu:

Frankatúra 20 hell v miestnom styku bol tarif pre POTRUBNÚ POŠTU. Zásielky potrubnej pošty m u s e l i byť preložené (zväčša 3 x zvisle), aby sa zmeštili do tubusu pre prepravu potrubí.

Takže z poškodenej celistvosti je zazu pred nami zaujímavá celina, použitá pre potrubnú poštu, zrejme menej bežná než použité celiny vydané pre tento účel.

-ik-

POHLADY DO SVETA

Lekáreň U labute jubiluje

Jedna z najstarších fungujúcich lekárni v Nórsku je lekáreň "U labute" v meste Bergen. Od založenia v roku 1595 lekáreň v spolupráci s lekármi významne prispela na rozvoj výroby liekov a ich zavádzania do liečebnej praxe. Nebola teda len výdajňou liekov, ako väčšinou

prácu lekárni poznáme dnes. Pri príležitosti 400. výročia lekárne nórská pošta 23. februára 1995 vydala dve známky. Grafik S. Morken pre obraz známok vybral pohľad na pôvodné priečelie vchodu do lekárne so sediacou labuťou (3,50 NOK) a policu so starodávnymi predmetmi lekárne - nádobami na masti, mažiarom a váhami (25 NOK).

-zc-

SOVIETSKE ZNÁMKY OPÄŤ V PLATNOSTI

Ministerstvo spojov Turkmenska vydalo 18. novembra 1994 príkaz, ktorý - v dôsledku nedostatočnej zásoby vlastných poštových známok na poštových úradoch republiky - znova zaviedol do poštovej prevádzky poštové známky ZSSR. Ide o 12. a 13. vydanie výplatných známok s nominálom od 1 do 10 kopejok v kurze 1 kopejka sovietskeho nominálu = 1 turkménsky manat.

Je zaujímavé, že sa to stalo práve v Turkmensku, ktoré spolu s Ukrajinou je najviac vzdialené snažím k istej integrácii, ktorá je v štátoch SNŠ už badaťa.

Vladimír Priputen, Moskva

JUBILEJNÁ ZNÁMKA CZESLAWA SLANIU

Czeslaw Slania, v súčasnosti jeden z najvýznamnejších tvorcov poštových známok, vlny vyhotobil už svoju 900. poštovú známku. Jubilejná známka bola zo švédskej série WWF Chránení vtáci.

Vynikajúci polský rytec od roku 1960 pracuje pre Švédsko (celá tretina jeho známok bola pre Švédsko). Doteraz vyhotobil rytiny známok pre 20 krajín, o.i. pre Dánsko, Island, Írsko, Francúzsko, Monaco, USA, Nový Zéland i Austráliu.

-vkn-

MALIARI A TAHITI

Všeobecne je známe, že francúzsky maliar Paul Gauguin (1848-1903) po roztržke so svojimi súčasníkmi odišiel zo svojej vlasti do Polynézie, na Tahiti. Tu vytvoril svoje najslávnejšie diela a tu

našiel aj miesto svojho večného odpočinku. Menej je záme, že jeho príklad mal viacerých nasledovníkov, najmä po II. svetovej vojne. Medzi nimi boli P. Lacouture, J. Blanchard, M. Villemain a M. Dallet. Aj tito umelci vytvorili v Polynézii významné maliarske diela hľadané mnogými svetovými galériami. A tiež je malo známe, že v hlavnom meste Francúzs-

kej Polynézie - Papeete na Tahiti - je rozsiahla galéria týchto prác. Pošta Francúzskej Polynézie vydala v decembri 1994 štyri známky s reprodukciami uvedených maliarov, ktoré krášlia steny tej mojšej galérie.

-zc-

MAGICKÁ HRANICA 500 RUBL'OV PADLA

Za existencie ZSSR bola najvyššia hodnota sovietskej poštovej známky 5 rublov (vtedy 50 Kčs). Známky vychádzali v kopecových hodnotách.

Rozpad Sovietskeho zväzu a vznik 15. samostatných suverénnych štátov znamenal skoro vo všetkých prudkú infláciu. Rekord stále drží Ukrajina. Rubel, hoci na tom nie je o nič lepšie, je na Ukrajine i v Bielorusku stále "tvrdou" menou, tam je totiž inflácia ešte väčšia.

Rok 1992 znamenal nie len vznik Ruskej federácie, ale i pád rubľa. Ku koncu roka vychádza prvá 500-rubľová výplatná známka, ešte v čase, keď iné známky mali nominál priemerne okolo 5 až 10 rubľov. V roku 1993 vydali len jednu 500 rubľovú známku a v roku 1994 jednu známku a hárček.

Januárová producia tohto roku mala nominálne hodnoty 250, 300 a tri známky po 500 rubloch. Dňa 26. januára prekročila ruská poštová správa magickú hranicu 500 rubľovej najvyššej hodnoty - vydala známky za 1 000 rubľov (cca 0,25 USD) a je už avízovaná aj známka v hodnote 2 500 a 5 000 rubľov.

Vladimír Priputen, Moskva

Moderný most v Normandii

V roku 1988 sa začali a v súčasnosti dokončujú práce na najmodernejšom moste našich čias na západofrancúzskom pobreží. Je to 856 m dlhý most spájajúci prístavné mesto Le Havre s ostrovným

mestom Honfleur. Most vzletnej konštrukcie stojí na dvoch pilieroch na pobrežiach a ocelové rozpätie drží podložie vozovky. Hmotnosť mostu je 40 000 ton a výška mostu nad hladinou oceána je 52 m. Toto jedinečné dielo francúzskych mostných konštruktérov a staviteľov je námetom poštovej známky v hodnote 4,40 Fr, ktorá vyšla 20. januára tohto roku.

-zc-

RECENZIE

BOHUMIL HEINZ

Rabasova galéria v Rakovníku vydala v roku 1994 ako svoju 49. publikáciu katalóg rytín významného českého rytca Bohumila Henza (9.5.1894-22.5.1940). Katalóg má rozsah 44 strán a bol vydaný v náklade 600 výtlačkov. Text napísal a ilustrácie vybral Václav Zoubek.

Katalóg zobrazuje vyše sto výtvarných diel B. Heinza, ktoré sú doplnené informáciami o parametroch diela, použití diela i údaje kde sa nachádza originál diela. Medzi zobrazenými dielami sú najpočetnejšie zastúpené rytiny poštových známok a bankoviek. B. Heinz ryl pre čs. správu pôšt známky od roku 1934 až do roku 1940. V katalógu sú bohatoh zastúpené práce rytca pre cudzinu - rytiny známok a bankoviek pre Čínu, Thajsko, Nový Zéland, Cejlón, Sudán, Grécko, Švédsko,

Irán, Uruguay, Fidži, Západnú Samou, Turecko a ďalšie štátu.

Po katalógu, ktorý je vybavený aj stručnými životopisnými dátami a prehľadom literatúry o živote a práci Bohumila Heinza, vŕaťme si siahne nielen milovník tejto výtvarnej disciplíny ale aj každý zberateľ poštových známok či bankoviek.

-vkn-

PRÍLEŽITOSTNÉ PEČIATKY ČESKOSLOVENSKA

1919-1939

Spoločnosť zberateľov československých známok v SRN (Bundesarbeitsgemeinschaft Tschechoslowakei e.V.) vydala v roku 1994 už svoju 12. publikáciu. Tentokrát venovanú príležitostným pečiatkom Československa z rokov 1919 až 1939 (Die Sonderstempel der Tschechoslowakei von 1919 bis 1939). Autorom katalógu je Paul Kipp z Kielu.

Pečiatky v katalógu sú zoradené podľa abecedného poradia miestneho názvu pečiatky. Vedľa vyobrazenia pečiatky je uvedený domček, text pečiatky, dátum používania, rozlišovacie písmená a farba

pečiatky. Nasleduje nemecký názov domčílu (pokial je známy) a nemecký preklad textu pečiatky. Katalóg zaznamenáva príležitostné pečiatky 192 miest so 639 vyobrazeniami. Predhovor a všeobecné informácie sú okrem nemeckého jazyka uvedené aj v češtine. Rozsah publikácie je 120 strán a jeho cena je 16 DEM.

Ide doteraz o najúplnenjšiu prácu s vyobrazením takmer všetkých príležitostných pečiatok (narátali sme len 6 záznamov bez vyobrazenia) ČSR z rokov 1919-1939. Publikácia V. Nebeského (1969) nemá radené pečiatky chronologickej, ale neprehľadne podľa námetov a starý katalóg Fr. Novotného (1942) je sice zostavený chronologickej, ale s malým počtom vyobrazených pečiatok. Preto katalóg P. Kippa vhodne vyplňuje medzera v československej filatelistickej literatúre.

-vkn-

ČO PÍŠU INÍ SLOVENSKÁ FILATELIA

Z druhého tohtoročného čísla časopisu SF vyberáme nasledujúce tituly: Filateliistický rok 1939, Kapitoly z teritoriálnej filatelie: Juhoafrická republika, Aké boli slovenské príležitosťné pečiatky v roku 1994?, Strojové pečiatky na Slovensku. Časopis prináša anketové otázky o najkrajšiu slovenskú poštovú známku v roku 1994.

Tretie číslo SF prináša portréty dvoch významných predstaviteľov filatelie na Slovensku - Ing.K. Ptačovského a Ing. arch. E. Belluša, článok o poštových pečiatkach Rév-Komárom, slovenských rekomandačných pečiatkach, zabudnutých dánskych kolóniach a i.

-vkn-

POŠTOVÉ ZVESTI

Časopis Spojárske zvesti v tomto roku prešiel do novej podoby i názvu. Mesačník Slovenskej pošty a Poštovej banky dostal do vienka kvalitnejšiu tlač (8 strán zo 16 má farebné) na kvalitnejšom papieri, i nový názov: POŠTOVÉ ZVESTI. V prvom číslu môžeme si prečítať dva príhovory: Riaditeľa SP Ing. P. Pažitnej a prezidenta PB Ing.M. Lónčika. Časopis prináša rad zaujímavostí z domova i zo zahraničia, ako napr. reportáž z poštového múzea vo Francúzsku i prvého plesu poštárov v Bratislave. Dve strany časopis venuje výsledkom zistení Poštovej inšpekcie v roku 1994 a pokračuje s uverejňovaním anglicko - francúzsko - nemeckého poštového slovníka (VIII. časť).

-vkn-

BÉLYEG

filatelií
világ szemle

V marcovom čísle časopisu maďarských filatelistov nás zaujal príspevok o problematike zahraničnej výmeny filatelistického materiálu, hviezdicovom lete na Balatón (1937), propozíciami pracovnej skupiny ALPY-ADRIA i príloha pre mladých zberateľov - o pravekých plavidlach. Časopis pripomína aj desiate výročie vydávania spravodajstva Tájekoztatô (Informátor), ktorý vydáva sekcia zberateľov českých a slovenských známok.

-vkn-

POST BOX

SLOVO PRISPIEVATEĽOM, AUTOROM

Vážení priespievateelia, autori, veľmi pekne Vám ďakujeme za Vašu doterajšiu spoluprácu pri tvorbe časopisu Zberateľ '95 - nebyť Vás, periodikum by nemohlo existovať.

Dúfame, že my všetci (prispievateelia, čítatelia, redakcia, vydavateľ) chceme jedno - aby časopis vychádzal neprestal, aby nadalej obohacoval nás všetkých. To však bude možné iba vtedy, keď budeme rešpektovať v prvom rade ČITATEĽA, lebo od jeho priaťa sme existenčne závislí.

Preto by sme Vás chceli poprosiť, vážení priespievateelia, autori:

Predtým, než začnete písat akýkolvek príspevok, zvážte závažnosť problematiky, o ktorej chcete písat a tejto závažnosti (zaujímavosti) podriaďte, prosím, rozsah príspevku. Vedzme, že niekedy menej býva viac, že najpodstatnejšie je čitateľa zaujať, nedávať mu v jednom príspevku nadbytočné informácie, nezačávať nepodstatnými detailami...

Tieto slová Vám píšeme na základe štúdia príspievkov, ktoré sme doteraz obdržali. V poslednom čase sme totiž zaregistrovali tendencie (netýka sa to samozrejme každého autora) písat čoraz dlhšie články a nie vždy s ohľadom na závažnosť, zaujímavosť spracovanej problematiky pre čitateľa. Všimli sme si však, že v jednom príspevku sú niekedy aj také informácie, ktoré by pojno mohli byť predmetom ďalšieho článku.

Majte prosím na pamäti tieto slová, keď si sadnete k písaciemu stroju. Redakcia v zmysle vyše uvedeného príspievky upravuje a podľa potreby skracuje. Ide

však o to, aby obsah a rozsah článku bol čo najautentickejšie formovaný už samotným autorom a redakcia zasahovala do rukopisu čo najmenej.

Na ďalšiu spoluprácu sa teší a za porozumenie ďakuje

Redakcia

O činnosti numizmatického krúžku v Nižnej

Numizmatický krúžok Nižná (NKN) bol založený z aktivity niekoľkých priaznivcov na ustanovujúcej schôdzi 29. mája 1976, za účasti vtedajšieho predsedu pobočky SNS Ružomberok - Kremnica p. Szatmáryho a známeho archeológov z Oravského zámku p. Čaploviča.

Od vzniku NKN do roku 1990 krúžok viedol Peter Müller, ktorý bol za túto činnosť odmenený ÚV SNS v Bratislave pamätnou medailou "Za zásluhy o rozvoj numizmatiky na Slovensku". Pre veľkú zanepriazdnenosť mi v roku 1990 odovzdal vedenie krúžku. Pri vzniku pobočky SNS Martin (14.3.1987) nás krúžok prešiel pod túto pobočku (predseda Ing. Vladimír Bullo). Momentálne je v NKN 11 riadnych členov a 8 čakateľov.

Stretnávame sa striedavo v ZK Nižná a MsKS na Medvedzí (časť Tvrdošina). Raz ročne sa stretnávame v Námestove. Stretnutia bývajú spravidla po pobočkovej schôdzi v Martine, na ktorej sa niekto z nás zúčastní a následne o nej zreferuje v krúžku. Okrem čulej výmeny diskutujeme o článkoch z bratislavskej "NUMIZMATIKY" a z košických "SPRÁV". Podľa možnosti 2x ročne navštievujeme aukcie. Pred dvoma rokmi sme sa zúčastnili zájazdu do Mnichova na numizmatické dni. Od vzniku krúžku sme na požiadanie rôznych inštitúcií usporiadali 8 výstaviek. Z tej poslednej, konanej v októbri minulého roku v MsKS Tvrdošíne-Medvedzí, Vám zasielam fotografiu.

Tibor Verzál
predseda NKN

INZERCIA

PODMIENKY INZEROVANIA

Cena jednoho riadku je 10,- Sk. Za inzeráty zvýraznené rámčekom účtujeme príplatok 20,- Sk. Abonenti časopisu majú 2-krát za rok prvých päť riadkov zadarmo.

Úhradu inzerátu, resp. potvrdenie o úhrade treba zaslať redakcii najneskôr so znením inzerátu. Inzeráty prosíme zasielať na adresu redakcie písané na stroji (počítač), alebo paličkovým písom. Inzeráty budú uverejňované v najbližšom čísle časopisu v došom poradí.

Komerčné inzeráty (na celú, polovicu, štvrtinu alebo osminu strany), vrátane ich grafickej úpravy účtujeme na základe osobitného sadzobníka.

KÚPIM LEPŠIE ZBIERKY ZNÁMOK, STARÝCH pohľadníc a listov. Telefón 07 / 820 547 Z 041

FILATELIA

Košice

Hlavná 21 (vo dvore)

Nákup - predaj

Telefón: 095 / 62 259 12

NÁMETOVÁ SEKCE SČF BOHEMIA PŘIJME nové členy. Kontaktná adresa: A. Černý, Rubešova 1176, 393 01 PELHŘIMOV, ČR. Z 042

PREDÁM TEMATICKÉ TELEFÓNNE KARTY: Psi, mačky, umenie, vlaky, príroda, kvety, stavby a pod. Možná výmena i za slovenské a české TK. J. Minár, Box 19, 906 13 Brezová. Z 043

ZAZNÁMKY I. a II. SR DÁM ZNÁMKY SRN a NDR (výmenná báza katalóg Michel). W. LIEBSCHER, Siedlung 6 b, D-01 744 Dippoldiswalde, BRD. Z 044

KÚPIM ** ČS. 954/58, 1078/84, 1142/47, 1313/14, 1401/06, 1474/79, ďalej Ø Slovensko 1939-45 podľa chybienky. Ing. J. Pelegrin, Košická 11, 044 71 Čečejovce. Z 045

VÝMENÍM ** CS 241N 3Kč hnedá T.G.M. zo série jubilejných 1928 za CS 236N 60h oranžová Jasina, obe zúbkovanie 12 %. Značka: Kus za kus. Z 046

HĽADÁM STÁLEHO PARTNERA NA VÝMENU slovenských leteckých zásielok za maďarské filatelistické materiály. Korešpondencia po slovensky. Dr. D. Soóky, Iskola u. 38-42, H-1011 Budapest, Maďarsko. Z 047

MĚNÍM POŠTOU PROŠLÉ KORESP. LÍSTKY - české za slovenské kus za kus. J. Kučáb, Box 35, 704 00 Ostrava-Zábřeh, ČR. Z 048

ZA * 4 KUSY ČSR DOPLATNÉ DL 93 20 hal a DL 94 30 hal papier OZ, dán podľa katalógu DL 102 5,40 Kčs alebo iné. Kúpim alebo vymením za iné 0 DL 93, DL 94 a DL 98 1,20 OZP. Ing. Š. Bránsky, Hospodárska 12, 917 01 Trnava. Z 049

PHILASERVIS PONÚKA:

100. VÝROČIE ZALOŽENIA SPOLKU ALBUM V KREMNICI

Príležitostný nálepny list + obal	18,-
Obálka s prítlačou a prílež. peč.	12,-
Detto EXPRES	22,-
Poštový lístok s prítlačou **	10,-
Detto s priležitostnou pečiatkou	12,-

PHILASERVIS, P.O.Box 83,
820 14 BRATISLAVA 214

ALBUM PONÚKA

Firma ALBUM, Lazaretská 11,
811 08 Bratislava, tel. 367 411

Ceny ponúkaných materiálov platia vždy len do vydania ďalšieho čísla časopisu.

P o n ú k a m e :	
Kompletnej ročník SLOVENSKO 1993	365,-
detto s PL	985,-
Albumové listy na Slovensko 1993	40,-
detto zasklené	180,-
Albumové listy Slovensko 1994	48,-
detto zasklené	180,-
Albumové listy Čechy 1993	42,-
detto zasklené	180,-

Albumové listy Čechy 1994	48,-
detto zasklené	180,-
(pri kúpe alb.listov nad 20 ks zľava 20%)	

SR PL 13, Čunderlík	280,-
známka CEPT(Čunderlík), NEDOTLAČ	200,-
detto v PL	400,-
FDC CEPT	60,-
Aerogram	35,-

! NA PREDAJ - FOR SALE !

Luxusná kompletnej generálnej
zbierka **

MAĎARSKO 1913 - 1969
vrátane hárčekov, tlačových
listov (mosty, madony, UPU,
letecké a ī.) cca 19.440 MM

za 49.500,- Sk

(Chýba BL 18, 1173-1185;
210-1 s nálepou)

ALBUM, Lazaretská 11,
811 08 Bratislava
Telefón: 07 / 367411

Poštový lístok s prítlačou

k 1.1.1994	25,-
detto s priležitostnou pečiatkou	30,-
Sada 3 PL s Prp.Bratislava,B.B., Košice 1.1.94	40,-
Kovový záukomer	15,-
Obaly na pohľadnice 10ks	40,-
Čisté alb.listy Pofis (100ks)	250,-
- s rastrovou podtláčou (100ks)	220,-
- bez falcovania okraja (100ks)	150,-
Ceruzka na zváranie hawidiek	55,-
Pošt.lístok 2 Kčs Kriváň s príl. pečiatkou 1.1.1993 Nitra	20,-

Obálka so známkou 8Sk znak, príl.
pečiatka Bratislava 1.1.93

- detto, Košice	50,-
- detto, inaugúracia prezidenta	45,-
Lístok so známkou M.Kováča a inauguračnou pečiatkou	45,-
Pošt.lístok Kriváň (slov.) s prítlačou a inaug.pečiatkou	8,-
Pošt.lístok Kriváň s prítlačou PF	12,-
Album a príl.peč.1.1.93	10,-
100 rôznych celistvostí s príleži- tostnými pečiatkami	120,-
Pamätný list k Červenému krízu	65,-
Pamätný list k OH Lillehammer (2 kusy, rôzne pečiatky),kus	35,-

Pamätný list k úmrtiu M.R.Štefáni-	
ka, pečiatka Brezová	50,-
- detto, pečiatka Ivánka pri Dunaji	50,-
- detto, iný vzor, pečiatka v	
zlatej farbe	50,-
Pamätný list k Medzinárodným olymp.	
výboru (v obale)	20,-
Koženkový karisblokový zásobník	
na pamätné listy	160,-
Zostava 3 ks (obálka, celina, lístok)	
k futbalu SR-CHORVÁTSKO	50,-
Detto, 3 ks k 75.výročiu SLOVANA	
(obálka, 2 rôzne KL)	50,-
ZÁSOBNÍK NA FDC, BANKOVKY, POHĽAD	
NICE, CELISTVOSTI	kus 99,-
	4 kusy 320,-

Ponuka numizmatického materiálu:

ČSR I, Ag: 10 Kč 1928, TGM	70,-
1930, 31, 32	á 70,-
20 Kč 1933, 34	á 90,-
1937	100,-
SŠ 1939-45: 10 Ks 1941	90,-
20 Ks 1941 (C+M)	100,-
20 Ks 1939 (Tiso)	360,-
50 Ks 1944	100,-
ČSR 1945-92: 50 Kčs 1947	60,-
50 Kčs 1948	40,-
100 Kčs 1948 (30.výr)	80,-
100 Kčs 1948 (UK)	80,-
100 Kčs 1949	70,-
100 Kčs 1951	90,-
10 Kčs 1954 SNP	90,-
10 Kčs 1955 oslob.	90,-
10 Kčs 1964 SNP	120,-
25 Kčs 1954 SNP	130,-
25 Kčs 1955 oslob.	130,-
25 Kčs 1965	130,-
25 Kčs 1968 muzeum	440,-
25 Kčs 1970 SND	390,-
25 Kčs 1970 oslob.	95,-
50 Kčs 68 vznik ČSR	1000,-
50 Kčs 1970 V.Lenin	300,-
50 Kčs 1971 KSČ	350,-
50 Kčs 1972 Myslbek	300,-
50 Kčs 1974 Jesenský	140,-

50 Kčs 1975 Neumann	150,-
100 Kčs 1971 Mánes	400,-
100 Kčs 1974 Smetana	220,-
100 Kčs 1976 Kráľ	190,-
100 Kčs 1976 Kaplan	160,-
500 Kčs 1987 Lada	750,-
500 Kčs 1988 MS	750,-
500 Kčs 1988 Federácia	780,-
500 Kčs 1992 Komenský	750,-
500 Kčs 1993 Tenis	780,-

Slovensko 1993:	
Sada mincí SR 1993 v púzdre	
mincovne	120,-
Sada všetkých 5 rôznych 10 Kčs	
mincí ČSFR	160,-
100 Sk vznik republiky	150,-
200 Sk 150 rokov Slovenčiny	250,-
200 Sk Kollár	250,-
200 Sk ZOH Lillehammer	250,-
200 Sk Alexy	250,-

SLOVENSKÉ TK:

TELEFÓNNE KARTY:

1.TK SR nepoužitá	500,-
detto použitá	200,-
2.TK SR nepoužitá	300,-
detto použitá	100,-
TK SR nepoužitá, 100j	200,-
detto použitá	50,-
3.TK SR, TETE-BECHÉ !!! 2x 100j	800,-
4.TK SR nepoužitá, 75j	150,-
detto použitá	30,-
4.TK SR, TETE-BECHÉ !!! 2x 75j	800,-
detto, ST tenký a hrubý čip	1000,-
Sada prvých šiestich slov.kariet,	
použité	470,-
FAREBNÝ katalóg čs.telefónnych	
kariet	120,-
SPECIALIZOVANÝ katalóg čs.TK	75,-
10 rôznych kariet	300,-
SR, Onkológia, použitá	45,-
SR, Humanitná rada , použitá	45,-

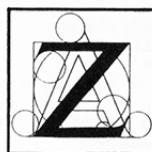
Firma ALBUM, Račianska 17, 831 02 Bratislava, tel. 07/ 250 149
 Vykuپuje a predáva známky, filatelistické a numizmatické pomôcky, mince, bankovky, staré pohľadnice.

Po - pia : 10 - 18 hod.

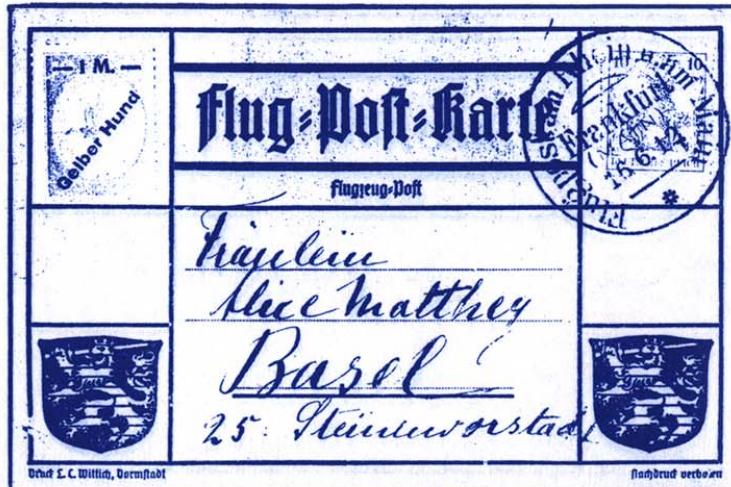
ZBERATEĽ '95

ZBERATEĽ '95 • Vydáva firma ALBUM v Bratislave. Vychádza mesačne.
 Adresa redakcie: Lazaretská 11, 811 08 Bratislava. Telefón 07 / 367 411. Redakcia: Viliam Kučera (šéfredaktor), Anton Kulhánek, Dr. Michal Zíka. Podávanie novinových zásielok povolené Riadiťstvom pošt v Bratislave, č.j. 4939/94-P zo dňa 17.11.1994. Redakčná uzávierka 25.3.1995, do tláče zadané 6.4.1995.

ZBERATEĽ '95 • Cena za jeden výtlačok 20,- Sk. Pri odobraní viac ako 10 výtlačkov vydavateľ poskytuje 20 %-nú zľavu. Celoročné predplatné, vrátane poštovného: Abonenti zo Slovenska - 200 Sk, abonenti z ČR - 280 Sk (250 Kč), abonenti z ostatnej Európy - 480 Sk (25 DEM, 180 ATS), abonenti zo zámoria - 760 Sk (25 USD, 40 DEM)

ZBERATEĽ '95

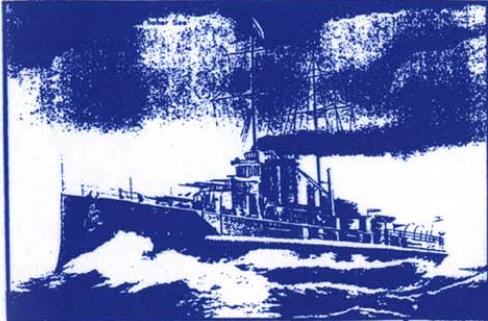

6. MEDZINÁRODNÁ FILATELISTICKÁ AUKCIA FIRMY ALBUM

Letecký lístok z roku 1912 s neopečiatkovanou pripúšťacou známkou GELBER HUND, prepravený do švajčiarskeho Baselu, položka č.500, vypĺňacia cena 2000 Sk (hore).

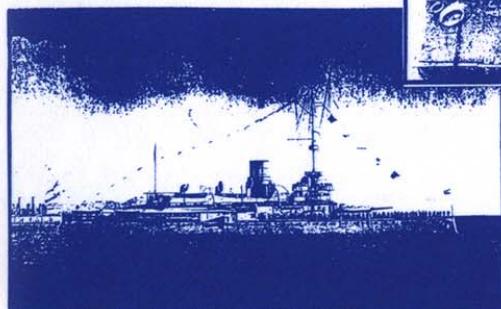
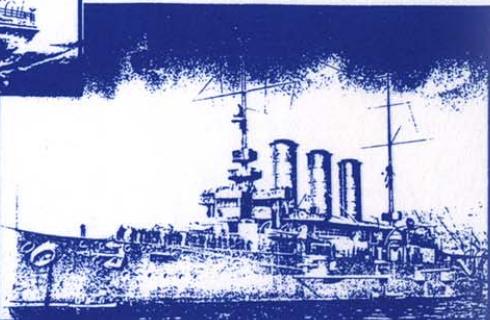
Doporučený list 3. emisie so známkami Mi 21 a štyrmi známkami Mi 22 zaslaný do Benátska, preložený, položka č.530, vypĺňacia cena 1500 Sk (dole).

Trojica farebných pohľadníc z roku 1916 s vojenskými námornými lodami, položka č.758 vyvolávacia cena 600 Sk

6. MEDZINÁRODNÁ FILATELISTICKÁ AUKCIA FIRMY ALBUM

6. máj 1995
BRATISLAVA-PETRŽALKA
Jedáleň HYDRONIKY
(Gogolova ul.18)

ALBUM

*Filatelia . Numizmatika . Filokartia
Telefónne karty*

Po-pia

10.00 - 18.00 Bratislava, Račianska 17, 831 02, tel.07/250149

10.00 - 18.00 Bratislava, Lazaretská 11, 811 08, tel.07/367411

12.30 - 18.00 Zvolen, Námestie SNP 37, 960 01, tel.0855/29014

*nákup - predaj - aukcie
poradenská služba*